

Lengua: Dill Xhon variante Villa Hidalgo Yalalág Sierra norte del estado de Oaxaca

Nombre: Ana Chino Miguel

Lliux yoytelhe

Ka Dichhen gwy'a gani, da bayaj xbab, Ila' chii nha chnhej be'o chii yiz galj'gayua chona'chhua. Yell Site.

Ka dill'ka nzi, dill mixhe, chatino, nahuatl, O'dam, dill xtilh, da nzi hñañu, didza, tu'n savi, dill'ga, dill'Xhon da'neto Yell Ylhalhj, ka dill ki da ne'e yoy nholh'ka badop'ballay gan bayaj dill gakhellun'to enchnha bi'lan still'to'ka: Dekse bee xne; ke nholh wlhall

ka lhao Yell'site.

Ba'bj'to xbab gakhlen llak llgap'dil'nhento enchnha llakchi xtill'chho'ka na nban lhao Yell'site'n. Kan llee'to ben'ngo nhianha; len na'lla', zu bal'gake llalhal'gakselhe chka nha zukse ben'llat'lhall ke xtill'chho'ka.

Yoyse dill'ka ne'chho lhao Yell'Site tuz'ka zak'gaks'enan, dazan da llak'ke to'to'n, zu bal'en nhullnhu llense ne'len. Lenan llunkse'ka nhachhen ba'bayach ben'ne'e le'n, nhat ba'nxhull lan'gak'teksen, encha lenan nlhoe duxhen da'wlhachhen.

Kanhaken shach'ben'gake lhao lhall'gake nha ba'zu kuez'gake lhach'kale ga'bill'ne'gake xtill'gake, ba'bla'ann yell'ka,ba'blan ben'wlhall'gake ka'da nsa'gake gan nhaz'las'gake'nha.

Llen'ke llen'gaklhen ba'ne'gake dill'xtilh'en, le lenan negake gan ba'zajsu'gake'nha. Nha nhell'lhe ba' bengaklhe legake kaze kan na ne'e xtill'gake'n, nhachhen nhullnhu llwelhao'n len, lenan ba'bazachh ben'ne'e dill wlhall'ka.

Dan ba'bengalhe ben'wlhall'ka kaze, ba'blliyill'gake legake: Yoy yell'wlhall'ka ka ben'galhe kaze, lhao yell'Site.

Dazan da'benchixe'n ka zu'kuez ben'wlhall'ka. ben'zan billbne'len, bchun'gake bill begake latj nhu ne'e len. Kanhat'en nhullnhu ben'len banhe, nhullnhu bdap len banhan, lenan na llunteka na'lla, zan dill'ka nhullnhu ne'len.

Bi'bzalh'gake xkuelh'ka bibenlall ben'gwnebya ke. Zan'kuen Yell wlhall'ka lla'a lhao Yell Site, bitbi mell lde'gake ke, nhu ben'walhue xtill'gake'ka llaa lhao Yell'ka. Nha na' bnhi'gulhe ba llunh'en wased-walhoe'chho nhu lo'yoxxkuelh. Nha nhunhen yeto, bitbi xchin'lhaz'en ben'walhuen dee, a'gun'lenhe llin, nha llsiull llas'zdu kan llkoanen xtill'chho'ka.

Nxhull walhan'tekse Bal xtill'chho'ka katez'en nhunhen'nan. Dan nhull'nhu llalhoe len nhu xhin'xhasoa, le ganan Bill chajnhie'bidao'ka kan nhak yichj'lhall'dao ben'wlhachhen. Kelhe tuz'e xtill'chho'kan lan, duxhen'da'wlhall'kechho'kan lan.

Kanhaken ta'bay'chho yel'walhoe xtill'chho'ka, llen'len zan'chhon kuedi'chho'n, tuelhe ben'gwanebya, ben'ngo nhianha xkuelh'gake, nha ben'yell'gake. Kanhaken gapchi'chho xtill'chho'ka kenhe ke tuz yell'ka, kelhe ke tuz Yell'site'nha gak'en nhenkse ben'nach lla'a lhao Yell'liw'on gaken.

Guxkenle.